

pri Mariboru in Račami je imel hlapec gostilničarja Finžgarja iz Morja srečo v nesreči. Peljal je z žitom naložen voz preko železniškega prelaza, ki ni bil zaprt z zapornicama. Komaj je bil voz na tračnicah, že se je bližal z vso naglico vlak in je grozil s popolnim uničenjem voza s konji vred. Hlapec je v vsej naglici porezal jermene, rešil konje, voz pa je razbil vlak na drobne kose.

Podlegel poškodbam. V bolnišnici v Ptujju je podlegel 63 letni Ivan Mislovič iz Medribnika pri Sv. Barbari v Haložah poškodbam, katere je dobil pri cestni nesreči. Misloviča je podrl neznan kolesar tako, da je padel pod kolesa svojega voza, katera so ga smrtnonevarno poškodovale.

Nesreča pri spravljaju sodov. V Ločah pri Šmartnem v Rožni dolini je pritisnil pri spravljaju sodov v kleti sod 54 letnega posestnika in krčmarja ob steno in mu je zlomil desno nogo.

Strel v usta. Ivan Vodušek, 26 letni posestnikov sin s Sladke gori pri Šmarju pri Jelšah, se je podal z drugimi fanti vasovat. Ko je stopil pod okno neke hiše, je bil iz te oddan najbrž po nesreči strel iz samokresa in krogla je pogodila Vodušeka v usta. Hudo poškodovanega so oddali v celjsko bolnišnico.

Huda nesreča zadela mladega delavca. V opekarni Unger Ullmann v Celju je zadela huda nesreča Marjana Milanec, 16 letnega delavca iz Zadobrove pri Škofji vasi. Opazoval je dvigalo, ki je šlo navzgor in ni opazil drugega, ki je drčalo navzdol in ga je udarilo po glavi s tako močjo, da se je udarjeni zgrudil s prebito lobanjo. Smrtnonevarno poškodovanega so odpeljali koj v bolnišnico.

Padec z drugega nadstropja. V Mostah pri Ljubljani je urezaval v okna Hrovatove tovarne za olje v drugem nadstropju šipe Stanko Hočevar, 18 letni steklarski pomočnik pri tvrdki Kollmann. Med delom je omahnil in padel na tla. Obležal je s hudimi poškodbami po vsem telesu in so ga prepeljali v ljubljansko bolnišnico.

Železničar smrtno ponesrečil. Na Jesenicah je smrtno ponesrečil 42 letni želez-

Pri lenivosti črevesja,
črevesnem katarju, obolenju danke, odstrani naravna

FRANZ - JOSEFOVA
grenčica zapetko dolnjih organov dobro in naglo.

Mноголетne izkušnje uče, da uporaba

FRANZ - JOSEFOVE
vode odlično regulira funkcije črevesja.

Ogl. reg. S. br. 15485/35.

ničar Rudolf Jakoš z Zidanega mosta, ki je bil zaposlen na Jesenicah komaj nekaj mesecev kot vodja premikačev. Smrtna nesreča se je zgodila na železniškem mostu. Jakošu se je najbrž zataknila noga med tračnice. V strahu pred večernim vlakom z Jesenic si je železničar v vsej naglici sezul čevelj, uporabil je pri tem vse sile, omahnil preko mostu v potok Jesenica in utonil. Pokojnikovo truplo so našli v vodi. Iz vode so molele roke ter glava in smrtno ponesrečeni je bil bos na eno nogo.

Poštni avtobus smrtno povozil kolesarja. Na cesti proti Visokem pri Škofji Loki je poštni avtobus smrtno povozil Fr. Varl, po domače Vrbanača iz Poljan, dobrega gospodarja in družinskega očeta. Varl se je peljal na kolesu, za njim je privozil poštni avtobus. Varl se je ozrl na kolesu, hotel se je izogniti na levo, zgubil je ravnesje, padel je s kolesa in priletel tik pred avtobus, ki mu je zdrobil glavo in je bil pri priči mrtev. Smrtno ponesrečeni je zapustil ženo s petimi nepreskrbljenimi otroci. Varl je postal žrtev prometne nesreče v najlepši moški dobi 50 let.

Avtomobilist povozil konja. V Šmarju pri Grosupljah je zadel na večer mnogo prenašlo vozeči avto iz Zagreba v enovprežni voz posestnika Ivana Zaviršeka. Avto je konja podrl, ga vlekel kakih 20 m s seboj in mu je prednji del avtomobila tako razparal trebuh, da je žival na cesti poginila ter ima lastnik 1500 din škode. Avtomobilisti so oddrdrali nepoškodovani naprej po cesti.

Z roko zašel v slamoreznicu. V Butajnovi na Kranjskem je zadela huda nesreča 33 letnega posestnika Janeza Kreka, kateri je bil zaposlen pri slamoreznicu. Z desno roko je zašel pod nože slamoreznice, ki so mu odrezali dlan in štiri prste. Ponesrečenega so prepeljali v ljubljansko bolnišnico.

RAZNE POŽARNE NESREČE

V Marenbergu je izbruhnil po preteku 12 let ogenj v Kitnerjevem gospodarskem poslopju, katerega je vpepelil. Zgorelo je seno, slama, razni pridelki ter drva. Obvarovali so skladišče hmelja. Gasilci iz treh krajev so preprečili razmah nesreče. — V Hercegoviščaku pri Gornji Radgoni je vpepelil ogenj 15.000 din vredno Bouvierjevo viničarijo. — Na Cvenu pri Ljutomeru je vpepelil ogenj gospodarsko poslopje posestniku Francu Kovačiču. Škoda je tem bolj občutna, ker so zgoreli s poslopjem vsi shranjeni pridelki in krma. — Pri Sv. Duhu pri Dravogradu je postalo žrtev plamenov gospodarsko poslopje posestnika Antona Mavriča, po domače Petriča. Zgorelo je tudi več ovac.

Razne novice.

Naplavljen truplo. Drava je naplavila pri Selnici truplo neznanega in kakih 20 let starega moškega.

Blasnikova »Velika Pratikae« za leto 1938 je izšla in se razpošilja za ceno 5 din za vsak komad. Naročila na tiskarno J. Blasnika našt., Ljubljana, Breg št. 10-12, in se dobi tudi v trgovinah. To je najbolj priljubljeni in najbolj razširjeni slovenski ljudski koledar že od nekdanj. 1447

Obžalovanja vredni slučaji.

Lovec ustrelil dva tihotapca. Na avstrijskem Koroškem v Borovljah je bil v noči izvršen vlom v puškarsko zadrugo. Vlomilci so zginili s 16 lovskimi puškami, dvema pištolama in eno flobertovko. 27. oktobra popoldne je zadel lovec grofa Thurna, Hugo Urbas, pri Potoku blizu jugoslovanske meje na tri moške, ki so nosili

sta le morala oditi. Ko sta prišla mimo kapelice, so se odprla vrata; iz kapelice je prihajalo dekle.

»Glej jo, Anico,« je dejala Rozika presenečeno, pa nič kaj veselo. Pri tem je z očmi ošvignila Tineta. Kako se je zazijal v njo, kakor da je angel iz nebes! se je jezila. Saj se pa tudi napravlja! Obroč bi si naj še dala okoli glave in bi bila kar za v oltar!

Anica je čutila, da je Rozika huda na njo, Tine pa je bil v zadregi in je povetil oči. Ni jima po volji, da bi šla z njima, si je mislila, na poti pa nikomur ni hotela biti.

»Mudi se mi,« je dejala, »sem itak že pozna.« Vtem je že švignila mimo Tineta in Rozike in je odhitela.

»Z Roziko hodi, s to... tega si ne bi bila mislila... to ni prav,« ji je šlo po glavi, ko je letela navzdol, notri pri srcu nekje pa jo je tako čudno zabolelo.

Tine in Rozika pa sta šla molče za njo. Rozika si ni upala spregovoriti, ker se je Tinetu obraz tako zmračil. Prav začudila se je, da je spodaj, ko sta prišla do zgornjega Mrdavsovega travnika, brez besede zavil z njo proti Mrdavsovi gostilni.

Ta večer je pil več ko navadno. Toda jezik se mu ni razvezal. Ko ga je Ivan, ki ga noge že niso več držale, podražil, kje da ima svojo včerajšnjo nevesto, ga je udaril s pestjo in je šel.

Polnoč je bila že mimo.

Ivan je strmel mrko pred se, potem je zadel in se odmajal proti durim.

»Temu bom pokazal!«

Rozika ga je prišla za ramo:

»Pusti ga! Na, dala ti bom še piti. Pojdi sem in usedi se!«

Tenke vesti dekle ni imelo.

»Na, pij! Pa nikar ne pozabi, kaj si mi obljubil!« mu je zašepetala.

»Jaz ničesar ne zabim. Jaz držim, kar obljubim,« so je napihoval Ivan, pa se mu ni prav posrečilo, ker mu je bilo že preveč motno v glavi. —

Po tej nedelji je Rozika tri dni zaman čakala; Ivana ni bilo blizu. V torek zvečer so se zopet razlegali poki; spet so razstreljevali hrib pod Martincem. Delavci so prišli potem kakor navadno, ali Ivana ni bilo.

Zato pa je v sredo popoldne prišel debeli Lah, trgovec, in je vprašal po očetu. Morala ga je vzbuditi, potem pa sta se zaprla v sobo in ostala sama. Rozika je v kuhinjo dol čula, kako sta vpila. Vedela je, da je oče Lahu dolžen. Ko pa je čula številke, ki jih je Lah zabrusil Mrdavsu v obraz, je prebledela. Moj Bog, če je tako, potem že nič več ni njihovega, potem jih ta debeluh lahko vsako uro napodi iz hiše!

Ko bi Ivan le prišel! Ali vsaj Tine. Tega tudi ni več od nikoder. Rozika se je sesedla na klop v kuhinji in si je uprla glavo v dlani. Zaklad v gori in

slavnih. — V Jugoslaviji je od 14 milijonov prebivalcev šest milijonov pravoslavne vere, torej niti polovica. Od enega milijona Albancev spada 180.000 duš k pravoslavni cerkvi. V Romuniji je od 18 milijonov duš 12 in pol milijonov pravoslavne vere. V Čehoslovaciji, ki ima 14 milijonov prebivalcev, je 150.000 pravoslavnih. Na Poljskem je od 30 milijonov ljudi 3.750.000 pravoslavnih. Dalje so se pravoslavne manjšine: na Estonskem 210.000, v Litvi 50.000, v Ameriki 500 tisoč in v Avstraliji 750 tisoč ljudi.

Skrivnost kresne

Iz Tokia poročajo, da je japonskemu profesorju Sibajtu uspelo po-

orožje. Bil je prepričan, da ima opravka z divjimi lovci, katere je pozval, naj povedo, kdo in odkod so. Za odgovor je prejel strele. Lovec je skočil za drevo in je od tam kaj streljal na neznanca. Enega je zadel v prsa, drugega v trebuh in tretjega v koleno. Prva dva obstreljena sta hitro podlegla poškodbi. Orožniki so dognali, da gre za naša državljana. Imela sta pri sebi listine na imeni: Josip Petan in Nikolaj Ropret. Ni pa razvidno, odkod bi bila. Tretji in v koleno ranjeni je pobegnil, a so ga pozneje prijeli in je Avstrijec. Omenjena trojica je vlomila v skladišče za orožje, katero je nameravala vtihotapiti k nam in ga pri nas prodati.

Ugotovitev osebnosti enega od ustreljenih tihotapcev. Zgoraj poročamo, da je lovec Hugo Urbas ob jugoslovansko-avstrijski meji ustrelil dva tihotapca in enega obstrelil. Eden od ustreljenih je Miklavž Ropret, 26 letni posestnikov sin iz Velesovega pri Kranju, ki se je ukvarjal že dalje časa s tihotapljenjem. Na materino prošnjo se je začel v zadnjem času baviti s prekupčevanjem suhih gob. Pred dnevi je spet zginil z doma. Podal se je preko meje po saharin in drugo švercarsko blago. V Borovljah je dobil še dva tovariša avstrijska državljana, s katerima je izvršil vlom v tamkajšnjo puškarno in ga je hitro za tem doletela žalostna smrt.

Vlom v cerkev. V Selnici ob Muri je bilo vlomljeno v cerkev. Drzni vlomilci so zginili z monštranco ter s kelihom.

Voz in konja so mu ukradli. Posestnik Jožef Kapun v Rušah je javil orožnikom, da sta mu bila ukradena konj ter voz in je oškodovan za 3000 din.

Maščevalni hlapec. Ivanu Ravnjaku, posestniku v Rušah, je navrtal njegov bivši hlapec iz maščevanja sode ter spustil po kleti 300 litrov vina in 400 litrov sadjevca.

Divjaka pod ključem. Pri Sv. Lovrencu na Dravskem polju sta pila v gostilni brata Franc in Pavel Štefančič. V krčmo je prišel po cigarete 28 letni oženjeni Franc Krajnc, ki je zaposlen v neki mariborski tekstilni tovarni. Ko je odšel, sta stekla brata za njim do hiše, kjer sta dvignila

vrata s tečajev. Vdrila sta v hišo. Kranjca sta hudo obdelala z noži in še njegovi ženi sta grozila, če bi vpila na pomoč. Hudo ranjenega Kranjca, ki ima dva otroka, so oddali v ptujsko bolnišnico, divjaška brata so izročili orožniki sodišču.

Dvakrat zaboden. Simon Vodovnik, posestnik na Skomarju pri Vitanju, je napadel v prepiru 25 letnega posestnika Viktorja Založnika iz iste vasi in ga zabodel z nožem v hrbet ter v stegno. Zabodeni se zdravi v celjski bolnišnici.

Vlom v klet in hišo. Pri Sv. Roku nad Šmarjem so še neodkriti vlomilci v noči obiskali hišo in klet g. monsignora J. Vrežeta. Odnegli so precej obleke, perila in sodček 30 litrov z žganjem. Orožniki so pridno na delu, da izsledijo storilce.

Kaznjenc si sam končal življenje v zaporu. V zaporu ljubljanskega okrožnega sodišča je že prestal dvomesečno kazen Marijan Škorbut iz Trsta. Škorbut bi bil izpuščen dne 27. oktobra, a je prišla nova ovadba radi tatvine in so ga kar pridržali v zaporu. To je kaznjenca tako potrla, da se je obesil s hlačnim pasom na cev centralne kurjave.

Iz kaznilnice pobegli dolenski tolovaj na delu. Poročali smo že, da je pred nedavnim pobegnil iz kaznilnice v Nišu znani dolenski tolovaj Jože Urbanč, kateri je bil obsojen na 25 let ječe. Koj po pobegu se je pojavil na Dolenjskem, kjer mu je zadnje dni uspel vlom z 20.000 din plena. Urbanč je že pred leti ukradel v svoji rojstni vasi Jelše pri Gorici v okolici Novega mesta posestniku Jožefu Kosovanu deset jurjev. Tokrat je zlezel pri Kosovanovih na streho hiše. S strehe je vdrl skozi dimnik v veliko krušno peč, jo razbil in že je bil v izbi, kjer so mu bile znane prilike. Odnesele je 20.000 din. Z bogatim denarnim plenom se je pomudil nekaj časa na vasi in nato ga je vzela noč.

Ukraden izkupiček za vole. Na Glogovici pri St. Vidu pri Stični na Dolenjskem je prodal posestnik par volov za 6000 din in je zaklenil izkupiček v omaro. Prihodnji dan je bil zaposlen z vožnjo gnoja na njivo. V njegovi odsotnosti je vdrl neznanec

skozi okno in mu je sunil iz omare vseh šest jurjev.

Štrašna družinska žaloigra. V Muršča-ku tik ob ogrsko-jugoslovanski meji se je odigrala grozna družinska žaloigra, ki je zahtevala dvoje človeških življenj. Posestnik Peter Horgos je v starosti 54 let hudo trpel na živčni bolezni. V popolnoma zmedenem stanju je ubil svojo 49 letno ženo in se je obesil poleg njenega trupla. Ko so ju našli, sta že bila oba mrtva. Horgos je imel za seboj zelo burno življenje. Pred 34 leti se je izselil v Ameriko. Tamkaj si je pridobil nekaj denarja in je kupil skupno z drugimi tovariši jačnico. Na vožnji po Južnem morju je pognal vihar v megli ladjo ob obalo samotnega otoka, kjer so našli razne dragocenosti brodolomcev, katere je z leti naplavilo morje. Z izkupičkom za te zaklade si je kupil Horgos v Avstraliji manjšo farmo, na kateri je živel nekaj časa prav srečno in zadovoljno. Pred več leti se je naenkrat povrnil v domovino, kjer je tako žalostno zaključil svoje življenje.

Izpred sodišča.

Oče nagovarjal sina k požigu — oba obsojena. Pongrac Pačnik, 40 letni posestnik v Dobrovi pri Slovenjgradcu, je kupil leta 1926 na dražbi posestvo Jerneja Oprešnika v Završah pri St. Vidu nad Valdekom za 15.000 din. Na posesti je stala stara lesena hiša z uto. Pačnik je zavaroval to hišo s poleg stoječim kozolcem za 25.000 din. Leta 1930 je prepeljal omenjeni kozolec na svojo domačijo in ga je tamkaj postavil. Iz zavarovalne vsote je izločil sedem jurjev za kozolec. Avgusta 1932 je hiša pogorela in je padel sum požiga na Pačnika, ki se je pa izklepal. Letos julija je bil na podlagi novih dokazov zopet aretiran. Njegov 26 letni sin Franc Pačnik je izpovedal, da ga je njegov oče ponovno nagovarjal k požigu, katerega je izvršil 20. avgusta 1932 s pomočjo bencina. Zadevo požiga je obravnaval tričlanski senat celjskega okrožnega sodišča 27. oktobra. Pri obravnavi je stari Pačnik vse ta-

jasniti skrivnost »mrzle lučice, kakršno dajejo n. pr. kresnice. Učenjak je svetilni organ teh hroščev raziskal z rentgenovimi žarki in pravi, da je v tem organu odkril kristal, ki oddaja mrzlo svetlobo. Zdi se, da gre za snov, ki se prične svetiti s drgnenjem, v tem primeru jo drgnejo mišice.

Koliko ljudi ima radio? Največ je takih v Združenih ameriških državah, in sicer jih je bilo leta 1936 22,5 milijonov, a leta 1930 samo 12,8 milijonov. Potem sledi Nemčija, kjer je imelo leta 1936 8,5 milijonov ljudi radio. Na Angleškem ima radio 7,8 milijonov ljudi, v Franciji 2,8 milijonov. V vsej Evropi ima radio 29,8 milijonov ljudi.

Tine — to je zdaj edino upanje, ki je še ostalo. Če se to izjalovi...

Ali ta Anica, ta Anica!
Pa mi ne sme biti na poti in mi ne bo!« Rozika je zamahnila in vstala.

Drugi večer, ko je bilo že pozno v noč in so delavci že odšli, je šla, da bi duri zaklenila.

Tedaj se je iz temnega pogorišča na drugi strani utrgala moška postava in prihitela čez cesto. Prestrašeno se je umaknila na lopo. Toda bil je — Ivan.

»Že ves čas sem tičal tam v zidovju,« je hripavo zašepetal in Rozika je začutila, da se je spet žganja napil. »Na, tu imaš!«

Stisnil ji je zavojček v roko. Kurja polt jo je spreletela, ko je prijela težki zavojček, in najrajši bi ga bila zagnala daleč, daleč od sebe. Pa ga je vendarle krčevito stiskala...

S ceste je prihajalo oddaljeno petje delavcev, ki so se vračali domov.

Ivan je prisluhnil.
»Ti moram. Nihče ne sme vedeti, da sem bil nocoj tukaj. Ali razumeš? Nihče!« je sikaje šepetal. Potem je skočil nazaj čez cesto in ubral v grmovje, ki je rastle ob potoku.

Mrzel pot je stopil Roziki na čelo in kolena so ji zaklecala, ko je počasi in previdno stopila proti staremu pogorišču. Tu je že pred dnevi izkopala luknjo v tleh, in sicer v najbolj skritem kotu, kjer

je ležala razna polomljena ropotija. Semle je položila nevarni zavoj in ga zagrebla... Tako. Začetek je storjen... Jutri ga odnese Tinetu.

Ožbolt se je drugi dan nekoliko začudil, da ga je Rozika ustavila, ko se je z vozom vračal iz mesta.

»Ožbolt,« je dejala in ga pogledala nekam plaho, »bodi tako dober pa me vzemi do Bistrice s seboj! Veš — nekaj moram tja nesti.«

»Zakaj pa ne!« je Ožbolt pokimal in zagledal zavoj v njeni roki. Odmaknil se je, da je lahko prisel. »Kar sedi! Daj sem, kar imaš v roki! Bom tja zad vrget; je videti težko.«

»Nikar, za božjo voljo!« je bruhnilo iz nje, da se je Ožbolt zavzel. Tresla se je, ko se je kobacala na voz, voznik pa jo je po strani gledal. Vsa bleda je bila in je držala zavoj z obema rokama.

Kaj je z dekletom? In kaj neki ima v rokah?

»Ali se tako bojiš, da bi se ti strupalo, ko si se tako ustrašila?« je vprašal radovedno.

Rozika pa je gledala pred se. Na čelu so ji stale potne srage. Že ji je bilo žal, da se je peljala z Ožboltom. Ali sama s tole rečjo si nikoli ne bi bila upala na Bistrice; od strahu bi je bilo konec. Ti ljubi Bog, da bo tako težko, tega si ne bi bila mislila.

Zdaj je Ožboltu pač treba nekaj natvesti. Prisiljeno se je nasmehnila in dejala skrivnostno: »Seveda... je draga reč.«

(Dalje prihodnjič)